

รายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์

ของ

พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒

ส่วนที่ ๑

ข้อมูลเบื้องต้น

- หน่วยงานผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ กรมการปกครอง
- หน่วยงานผู้บังคับใช้กฎหมาย กรมการปกครอง
- ผู้รักษาการตามกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย
- เหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 - ครบรอบระยะเวลาที่กำหนด
 - ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การร้องเรียนหรือมีข้อเสนอแนะ).....
 - ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมายในเรื่อง (ระบุเรื่องที่ได้รับ การเสนอแนะให้ประเมิน).....
 - อื่น ๆ คือ.....
- วันที่มีเหตุแห่งการประเมินผลสัมฤทธิ์ ๑ มกราคม ๒๕๖๔ โดยประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้ กฎหมายตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓
- รายชื่อกฎที่เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลสัมฤทธิ์ในรายงานฉบับนี้
 - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยแบบหนังสือสำคัญกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. ๒๕๒๕
 - ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครอง และรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔
- รายชื่อกฎที่ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นการเฉพาะ (ประเมินผลสัมฤทธิ์เป็นรายฉบับ ตามแบบรายงานการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎ)
 - ไม่มี -

ส่วนที่ ๒

การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมาย

- กฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาใด
 - เพื่อส่งเสริมการปกครองและจัดระเบียบการบริหารจัดการของหมู่บ้านให้มีความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจและสังคม ภายใต้การนำของคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ร่วมกันปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งให้มีการจัดตั้งกองกำลัง ราษฎรประจำหมู่บ้าน เพื่อป้องกันตนเองจากการก่อการร้ายและดูแลรักษาความปลอดภัย และประโยชน์ของราษฎรในหมู่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

๙. มาตรการสำคัญที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกฎหมายนี้

(๑) การกำหนดให้หมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งเป็นหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศเป็นคราว ๆ ไป ตามความเหมาะสมแห่งสภาพท้องที่ สำหรับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือยุบเลิกหมู่บ้าน ให้กระทำโดยประกาศกระทรวงมหาดไทย (มาตรา ๖)

(๒) ให้มีคณะกรรมการกลาง เพื่อทำหน้าที่ในการบริหารหมู่บ้าน วางนโยบายในการปกครองหมู่บ้าน วางแผนพัฒนาหมู่บ้านตามความต้องการของราษฎรในหมู่บ้าน ดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ สนับสนุนให้มีการร่วมมือจากองค์การอาสาสมัครหรือองค์การสาธารณกุศล ตลอดจนแก้ไขปัญหาคือขัดข้องและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้าน และประนีประนอมข้อพิพาทระหว่างราษฎรในหมู่บ้านเกี่ยวกับความแย้ง เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและความยุติธรรม (มาตรา ๗ และมาตรา ๑๔)

(๓) ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการกลาง ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนา คณะกรรมการปกครอง คณะกรรมการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย คณะกรรมการการคลัง คณะกรรมการสาธารณสุข คณะกรรมการศึกษาและวัฒนธรรม คณะกรรมการสวัสดิการและสังคม หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพิจารณาเห็นว่าจำเป็น (มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๘)

(๔) ให้กระทรวงมหาดไทยและองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดสรรรายได้สำหรับการบริหารหมู่บ้าน (มาตรา ๒๕)

(๕) ให้นายอำเภอเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลาง และมีอำนาจสั่งให้ระงับการดำเนินการใด ๆ ซึ่งเห็นว่าเป็นผลเสียหายแก่ท้องที่หรือราชการ (มาตรา ๒๕)

(๖) หากสอบสวนแล้วปรากฏว่าเป็นความจริงว่าคณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการฝ่ายใดดำเนินการหรือมีพฤติการณ์ที่จะเป็นการเสียหายแก่ท้องที่หรือราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งยุบคณะกรรมการกลางหรือคณะกรรมการฝ่ายนั้นได้ (มาตรา ๒๙)

๑๐. กฎหมายนี้มีบทบัญญัติกำหนดให้ประชาชนต้องกระทำการหรืองดเว้นกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือไม่ อย่างไร

(๑) ราษฎรในหมู่บ้านที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายมีสิทธิเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิจากราษฎรในหมู่บ้านนั้น (มาตรา ๑๑)

(๒) คณะกรรมการกลางและคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายและระเบียบแบบแผนของทางราชการ และไม่ดำเนินการหรือมีพฤติการณ์ที่จะเป็นการเสียหายแก่ท้องที่หรือราชการ (มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙)

๑๑. กฎหมายนี้ยังมีความจำเป็นและสอดคล้องกับสภาพการณ์ พัฒนาการของเทคโนโลยี และวิถีชีวิตของประชาชนหรือไม่ เพียงใด

เห็นว่า ยังมีความจำเป็นเนื่องจากยังมีภัยความมั่นคงในรูปแบบใหม่ เพื่อป้องกันการก่อการร้ายและดูแลความปลอดภัยและประโยชน์ของราษฎรในหมู่บ้าน ซึ่งต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการขับเคลื่อนภารกิจงานพัฒนาบริการ งานพัฒนาบริหารหมู่บ้าน และงานรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

๑๒. ประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการมีกฎหมายนี้

เป็นกฎหมายที่มีประโยชน์กับประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ทั้งในด้านการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน และทำให้ประชาชนรู้และสามารถป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง อีกทั้งเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากเมื่อหมู่บ้านมีความปลอดภัยแล้วก็สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพได้เป็นปกติ อันก่อให้เกิดผลดีกับหมู่บ้าน นอกจากนี้ ประชาชนยังได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการบริหารและพัฒนาหมู่บ้าน และการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ภายใต้กลไกการดำเนินงานของคณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ดังนี้

(๑) การพัฒนาอาชีพของราษฎร และพัฒนาหมู่บ้านในด้านต่าง ๆ โดยร่วมมือกับคณะกรรมการฝ่ายอื่น ๆ และตามนโยบายของคณะกรรมการกลาง (โดยผ่านคณะกรรมการพัฒนา)

(๒) การบำบัดทุกข์บำรุงสุขของราษฎรและดูแลกิจการในหมู่บ้านให้เป็นไปตามกฎหมาย ขนบธรรมเนียม จารีตประเพณี และนโยบายส่วนรวมของชาติ แนะนำและส่งเสริมให้ราษฎรในหมู่บ้านมีความสนใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข และการปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งการเสริมสร้างความสามัคคีของส่วนรวม และบรรดาหน้าที่อื่นใดถ้ามิได้ระบุว่าเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการคณะใดคณะหนึ่งโดยเฉพาะ และจำเป็นจะต้องกระทำ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการกลางเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการปกครองที่จะดำเนินการ (โดยผ่านคณะกรรมการปกครอง)

(๓) การจัดหาหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน รวมทั้งจัดกำลังป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (โดยผ่านคณะกรรมการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย)

(๔) การบริหารจัดการเงินของหมู่บ้าน (โดยผ่านคณะกรรมการการคลัง)

(๕) การรักษาพยาบาล การอนามัย การวางแผนครอบครัว และการสุขภาพ ตลอดจนการรักษาภาวะแวดล้อมของหมู่บ้านและป้องกันอันตรายอันเกิดจากภาวะแวดล้อมในหมู่บ้าน (โดยผ่านคณะกรรมการสาธารณสุข)

(๖) การศึกษา การลูกเสือและเยาวชน ตลอดจนกิจกรรมเกี่ยวกับศาสนา วัฒนธรรม การกีฬาและการพักผ่อนหย่อนใจ (โดยผ่านคณะกรรมการศึกษาและวัฒนธรรม)

(๗) การบริหารจัดการสวัสดิการของราษฎรและสงเคราะห์ผู้ยากจนที่ไม่สามารถช่วยตนเองได้ตามความจำเป็น (โดยเฉพาะคณะกรรมการสวัสดิการและสังคม)

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ อาจจัดตั้งกลุ่มเยาวชน กลุ่มสตรี กลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มอื่น ๆ เพื่อช่วยเหลือและสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการแต่ละคณะได้ตามที่เห็นสมควร

๑๓. กฎหมายนี้ก่อให้เกิดผลดังต่อไปนี้หรือไม่ อย่างไร (ให้พิจารณาตอบเฉพาะประเด็นสำคัญที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของกฎหมาย โดยไม่ต้องตอบทุกประเด็นก็ได้)

ในการบังคับใช้พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยให้ประชาชนในหมู่บ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาหมู่บ้านและร่วมมือกับทางราชการ ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพให้แก่ประชาชนในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

๑๔. มีสถิติการดำเนินคดีและการลงโทษตามกฎหมาย หรือสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย อย่างไร

กรมการปกครองได้รวบรวมสถิติการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ตระหนักว่า ปัจจุบันสถานการณ์ความมั่นคงและความสงบเรียบร้อยได้เปลี่ยนแปลงไปในลักษณะที่หลากหลาย มีความสลับซับซ้อนรุนแรงและส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง โดยเฉพาะปัญหาความขัดแย้งของคนในชาติ การขาดความสามัคคีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาบุคคลต่างด้าวหลบหนีเข้าเมือง ปัญหายาเสพติด ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติที่รุนแรงมากขึ้น รวมทั้งการก่อความไม่สงบในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงต้องมีการสร้างความเข้มแข็งในแต่ละหมู่บ้านให้มีภูมิคุ้มกันและความมั่นคง ด้วยการพัฒนาประสิทธิภาพและขีดความสามารถในการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน โดยส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้เท่าทันกระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยกระทรวงมหาดไทยได้สนับสนุนการปฏิบัติงานตามโครงการอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (อพป.) ดังนี้

๑. ประกาศจัดตั้งหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง (หมู่บ้าน อพป.) ตามข้อเสนอของกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ปัจจุบันมีการจัดตั้งหมู่บ้าน อพป. ไปแล้ว ๑๔,๗๒๗ หมู่บ้าน ใน ๗๖ จังหวัด ๗๔๑ อำเภอ (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๖๔)

๒. สนับสนุนภารกิจด้านรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (รปภ.) โดยได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อรองรับการปฏิบัติหน้าที่ของชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.)

และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์สำหรับการปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. สนับสนุนอาวุธปืนลูกซอง เพื่อแจกจ่ายให้กับชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) สำหรับใช้ในการปฏิบัติหน้าที่อยู่เวรยามรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน

๒. สนับสนุนกระสุนปืนลูกซอง ๕ นัด สำหรับฝึกอบรบทบทวนชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ในหมู่บ้าน อพป. ที่มีโครงการฝึกอบรบทบทวนทุกหมู่บ้าน

๓. สนับสนุนเครื่องแบบปฏิบัติงาน เพื่อใช้ในการปฏิบัติหน้าที่และเป็นการแสดงสัญลักษณ์ให้เห็นว่า เป็นชุดรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน (ชรบ.) ที่ปฏิบัติงานในขณะนั้น

๔. สนับสนุนงบประมาณให้กับหมู่บ้าน อพป. ที่จัดตั้งก่อนปี พ.ศ. ๒๕๓๗ หมู่บ้านละ ๘๐,๐๐๐ บาท สำหรับเป็นทุนหมุนเวียนในการส่งเสริมอาชีพ และพัฒนาคุณภาพชีวิตขั้นพื้นฐานให้กับราษฎรในหมู่บ้าน โดยการขับเคลื่อนของคณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ของหมู่บ้าน

๑๕. มีปัญหาและอุปสรรคในการบังคับใช้กฎหมายนี้หรือไม่ อย่างไร

๑. การดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ในบางจังหวัดยังไม่ครบองค์ประกอบ กล่าวคือ มีคณะกรรมการกลางและกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่ครบองค์ประกอบตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒

๒. มาตรา ๑๑ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนา และป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒^๑ กำหนดว่า ภายหลังจากมีการเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ให้นายอำเภอรายงานไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญตามแบบท้ายระเบียบ กระทรวงมหาดไทยไว้เป็นหลักฐาน แต่ในทางปฏิบัติพบว่าไม่มีการออกหนังสือสำคัญให้แก่ กรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อแสดงว่าได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ จากราษฎรในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ดังนั้น ในทางปฏิบัติการเลือกตั้งกรรมการกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิจึงไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยแบบหนังสือสำคัญกรรมการกลาง ผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. ๒๕๒๕

๓. การประชุมของคณะกรรมการกลางไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง ตามมาตรา ๒๐^๒ ไม่มีการจัดบันทึกการประชุม หรือมีการบันทึกแต่ไม่มีความต่อเนื่อง

๔. คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองหลายหมู่บ้านยังขาด ความรู้ ความเข้าใจในการบริหารเงินกองทุน การจัดทำโครงการใช้จ่ายเงินกองทุนให้ถูกต้องตามระเบียบ หลักเกณฑ์ เช่น ไม่ได้จัดทำโครงการใช้จ่ายงบประมาณ ไม่มีบัญชีการใช้จ่ายเงินอย่างเป็นระบบ ไม่ได้ ประชาสัมพันธ์ชี้แจงโครงการฯ เป็นต้น

๕. การจัดเก็บเอกสารของหมู่บ้านยังไม่เป็นระบบ ไม่เป็นหมวดหมู่ ยากต่อการค้นหา และอาจทำให้เอกสารสูญหายได้

* มาตรา ๑๑ บัญญัติว่า “วิธีเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ ให้นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการ ประจำอำเภอ หรือปลัดอำเภอซึ่งนายอำเภอมอบหมาย เป็นประธาน พร้อมกำนันและผู้ใหญ่บ้านในหมู่บ้านนั้น ประชุมราษฎรผู้มีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุยี่สิบปีบริบูรณ์ตามหลักฐานทางทะเบียนราษฎรในวันเลือกตั้ง

(๓) มีภูมิลำเนาและถิ่นที่อยู่เป็นประจำ และมีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยทะเบียนราษฎร ในหมู่บ้านนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าสามเดือนในวันเลือกตั้ง

(๔) ไม่เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช

(๕) ไม่เป็นผู้วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

เมื่อราษฎรส่วนมากเลือกผู้ที่ถูกเสนอชื่อใดเป็นกรรมการกลาง และเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่อยู่ในลักษณะ ต้องห้ามตามมาตรา ๑๐ แล้ว ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ และให้นายอำเภอรายงานไปยัง ผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อออกหนังสือสำคัญตามแบบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทยไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีผู้รับเลือกมีคะแนนเสียงเท่ากันให้จับสลาก

วิธีเลือกตั้งให้กระทำโดยวิธีลับหรือเปิดเผย และให้ใช้ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเลือกตั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เฉพาะในส่วนที่ว่าด้วยการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้านโดยอนุโลม

๒ มาตรา ๒๐ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการกลางประชุมกันไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง การกำหนดวันประชุม ให้ประธานคณะกรรมการกลางเป็นผู้กำหนดและเรียกประชุม โดยคำนึงถึงความสะดวกและการประกอบอาชีพ ของกรรมการกลางเป็นหลัก

กรณีที่มีการรวมหมู่บ้านตามมาตรา ๘ ในการประชุมครั้งแรก ให้นายอำเภอหรือหัวหน้าส่วนราชการ ประจำอำเภอ หรือปลัดอำเภอซึ่งนายอำเภอมอบหมายเป็นผู้นัดประชุม และทำหน้าที่ประธานชั่วคราวเพื่อเลือก ประธานคณะกรรมการกลาง

สถานที่สำหรับประชุมคณะกรรมการกลาง ให้ใช้สถานที่ที่คณะกรรมการกลางเห็นสมควร”

ส่วนที่ ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของกฎหมาย

๑๖. กฎหมายนี้มีความสัมพันธ์หรือใกล้เคียงกับกฎหมายอื่นหรือไม่ อย่างไร

มีความสัมพันธ์กับพระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ กล่าวคือ มาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดว่า การบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองให้ถือเอาหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่เป็นหลัก^๓ ส่วนการจะกำหนดให้หมู่บ้านใดหมู่บ้านหนึ่งหรือตั้งแต่สองหมู่บ้านขึ้นไปเป็นหมู่บ้านตามพระราชบัญญัตินี้ ให้กระทรวงมหาดไทยประกาศเป็นคราว ๆ ไป ตามความเหมาะสมแห่งสภาพท้องที่ นอกจากนี้ พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๑๔ (๓) ได้บัญญัติให้คณะกรรมการกลางปฏิบัติหน้าที่ที่กำหนดไว้สำหรับคณะกรรมการหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ด้วย

๑๗. มีการฟ้องคดีต่อศาลรัฐธรรมนูญหรือศาลปกครอง หรือการร้องเรียนต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติเกี่ยวกับกฎหมายนี้กี่เรื่องและในประเด็นใด

- ไม่มี -

๑๘. การใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ และโทษอาญาในกฎหมายนี้ (ถ้ามี) ยังมีความเหมาะสมอยู่หรือไม่ อย่างไร

^๓ พระราชบัญญัติลักษณะปกครองท้องที่ พระพุทธศักราช ๒๔๕๗ มาตรา ๒๘ ตรี ได้กำหนดเนื้อหาสาระสำคัญเกี่ยวกับหมู่บ้าน ได้แก่ องค์ประกอบของคณะกรรมการหมู่บ้าน อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน คุณสมบัติของกรรมการหมู่บ้านและกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีการเลือกและการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการปฏิบัติหน้าที่ การประชุม และการวินิจฉัยชี้ขาด ของคณะกรรมการหมู่บ้าน รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน

มาตรา ๒๘ ตรี “ในหมู่บ้านหนึ่งให้มีคณะกรรมการหมู่บ้านประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้านเป็นประธาน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในหมู่บ้าน ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน เป็นกรรมการหมู่บ้านโดยตำแหน่ง และกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายอำเภอแต่งตั้งจากผู้ซึ่งราษฎรในหมู่บ้านเลือกเป็นกรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสองคนแต่ไม่เกินสิบคน

คณะกรรมการหมู่บ้านมีหน้าที่ช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่ผู้ใหญ่บ้าน เกี่ยวกับกิจการอันเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ใหญ่บ้าน และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย หรือระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือที่นายอำเภอมอบหมาย หรือที่ผู้ใหญ่บ้านร้องขอ

ให้คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรหลักที่รับผิดชอบในการบูรณาการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน และบริหารจัดการกิจกรรมที่ดำเนินงานในหมู่บ้านร่วมกับองค์กรอื่นทุกภาคส่วน

ผู้นำหรือผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรใดจะมีสิทธิเป็นกรรมการหมู่บ้านตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กรรมการหมู่บ้านผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกผู้ใหญ่บ้าน

วิธีการเลือกและการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ และการปฏิบัติหน้าที่ การประชุม และการวินิจฉัยชี้ขาด ของคณะกรรมการหมู่บ้านให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะกรรมการหมู่บ้าน ให้กระทรวงมหาดไทยจ่ายเป็นเงินอุดหนุนให้ตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด โดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง”

ยังมีความเหมาะสม เนื่องจากการบริหารงานหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง โดยระบบคณะกรรมการกลาง และคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ และการที่หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ^๔ เพื่อช่วยเหลือและปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการกลางในแต่ละสาขางานตามที่ได้รับมอบหมาย เช่น คณะกรรมการพัฒนา คณะกรรมการปกครอง เป็นต้น ย่อมส่งผลให้การจัดระเบียบการบริหารจัดการของหมู่บ้านเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม การดูแลรักษาความปลอดภัยและประโยชน์ของราษฎรในหมู่บ้าน และเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงของประเทศ

ส่วนที่ ๔

ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๑๙. การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยถูกต้องตามข้อ ๕ และข้อ ๖ ของแนวทางการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายแล้ว

ได้รับฟังความคิดเห็นโดยวิธีอื่นนอกจากผ่านระบบกลาง (หากมี โดยระบุทุกวิธี) รับฟังความคิดเห็นจากผู้ปฏิบัติงานโดยตรง

กรมการปกครองได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยกำหนดวิธีการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. จัดทำประกาศกรมการปกครอง เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒

(๑) รับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของกรมการปกครอง (http://www.dopa.go.th/main/web_index แบนเนอร์ : การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย) ตั้งแต่วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๔ ถึงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๔

(๒) การสำรวจข้อมูลจากหน่วยงานที่บังคับใช้กฎหมายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. มีหนังสือแจ้งจังหวัด ทุกจังหวัด เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ประกาศกรมการปกครอง เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒

๓. มีหนังสือแจ้งส่วนราชการภายในกรมการปกครอง เพื่อเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ประกาศกรมการปกครอง เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายของพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒

^๔ มาตรา ๑๖ บัญญัติว่า “ในหมู่บ้าน ให้มีคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ เพื่อช่วยเหลือปฏิบัติการกิจของคณะกรรมการกลางในแต่ละสาขางานตามที่ได้รับมอบ คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ จะมีก็ คณะแล้วแต่ คณะกรรมการกลางจะพิจารณาเห็นสมควร โดยปกติควรมี คณะกรรมการพัฒนา คณะกรรมการปกครอง คณะกรรมการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย คณะกรรมการการคลัง คณะกรรมการสาธารณสุข คณะกรรมการศึกษาและวัฒนธรรม คณะกรรมการสวัสดิการและสังคม หรือคณะกรรมการอื่น ๆ ที่คณะกรรมการกลางพิจารณาเห็นว่าจำเป็น”

ผลการรับฟังความคิดเห็นเพื่อใช้ประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ โดยผู้เกี่ยวข้องมีความคิดเห็น ดังต่อไปนี้

จากการรับฟังความคิดเห็น สรุปได้ว่ากฎหมายฉบับนี้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและผู้ปฏิบัติงานในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง โดยมีเหตุผล ดังนี้

๑. เป็นกฎหมายที่เหมาะสมกับการบริหารจัดการพื้นที่ และส่งเสริมให้ประชาชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านของตน

๒. เป็นกฎหมายที่มีประโยชน์กับประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ทั้งในด้านการรักษาความสงบเรียบร้อย ได้แก่ การรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน การป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ การประกอบอาชีพ เมื่อประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแล้วก็สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพได้เป็นปกติและสร้างความเจริญให้กับหมู่บ้าน

๓. ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือเป็นการเหลื่อมล้ำ เนื่องจากเป็นการผนึกกำลังทำงานร่วมกันระหว่างประชาชนและภาครัฐ เพราะส่วนใหญ่การบริหารงานของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองทำในรูปของคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

๒๐. ได้นำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายของกฎหมายฉบับนี้ (ถ้ามี) มาประกอบการพิจารณาด้วยแล้วหรือไม่

- ไม่มี -

๒๑. หน่วยงานได้

๒๑.๑ ออกกฎหรือดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เพื่อให้ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมายหรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ ได้ออกระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการช่วยเหลือเจ้าพนักงานของหน่วยกำลังคุ้มครองและรักษาความสงบเรียบร้อยภายในหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ระเบียนกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยวิธีการงบประมาณและการคลังของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๑ และระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยแบบหนังสือสำคัญกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ พ.ศ. ๒๕๒๕

๒๑.๒ ดำเนินการอื่นเพื่อปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร
กรรมการปกครองจัดให้มีระบบงานที่ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ตามหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๘.๓/ว ๑๖๘๖๗ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดตั้ง และการดำเนินงานของคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง

๒๒. ผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

๒๒.๑ กฎหมายนี้มีการบังคับใช้หรือไม่ อย่างไร

พระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ มีผลบังคับใช้หลังจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๒๒ โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๒๒ เป็นต้นไป

หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๔,๗๒๗ หมู่บ้าน โดยในปัจจุบันมีบทบาทและภารกิจสำคัญ ดังต่อไปนี้

๑. ภารกิจของคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน

คณะกรรมการกลางหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่ในการสร้างความเป็นธรรม และประนีประนอมข้อพิพาท ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหาร หมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกอบข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการปฏิบัติหน้าที่ประนีประนอมข้อพิพาทของคณะกรรมการหมู่บ้าน พ.ศ. ๒๕๓๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยสามารถทำการประนีประนอมข้อพิพาทได้ ในกรณีเป็นข้อพิพาทเกี่ยวกับ ความแฟ้งหรือความอาญาที่เป็นความผิดอันยอมความได้ โดยคู่กรณีทั้งสองฝ่ายจะต้องตกลงให้ คณะกรรมการกลางหมู่บ้านเป็นผู้ประนีประนอมข้อพิพาท และข้อพิพาทดังกล่าวจะต้องเกิดขึ้น ในหมู่บ้าน หรือคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้าน

สำหรับขั้นตอนการประนีประนอมข้อพิพาทนั้น มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

ขั้นตอนแรก คือ สอบถามข้อเท็จจริงจากคู่กรณีและบุคคลอื่นที่เห็นว่า เกี่ยวข้องกับข้อพิพาท

ขั้นตอนที่สอง คือ เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องมาสอบถามข้อเท็จจริงในกรณีที่เป็น

ขั้นตอนที่สาม คือ ตรวจสอบเอกสาร หรือวัตถุ หรือสถานที่ที่เกี่ยวข้อง

ตามความยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง

ทั้งนี้ การประนีประนอมข้อพิพาทให้กระทำโดยเปิดเผยต่อหน้าคู่กรณี โดยกระทำ ณ ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หรือสถานที่อื่นตามที่คณะกรรมการกลางหมู่บ้านเห็นสมควร

๒. ภารกิจของคณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ

คณะกรรมการฝ่ายต่าง ๆ มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติ จัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ และบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ ในภารกิจต่าง ๆ เช่น

๑) การส่งเสริมให้ราษฎรมีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยการส่งเสริมอุดมการณ์และวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตยให้แก่ ราษฎรในหมู่บ้าน

๒) การส่งเสริมดูแลให้ราษฎรปฏิบัติตามกฎหมาย และกฎระเบียบ ข้อบังคับของหมู่บ้าน เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขในหมู่บ้าน

๓) การตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อย

๔) การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดภายในหมู่บ้าน โดยร่วมตั้ง จุดตรวจ จุดสกัดตรวจสอบบุคคลและยานพาหนะเข้า - ออกหมู่บ้าน หรือกรณีมีเหตุสงสัยตามสมควร เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด หรือได้มาโดยกระทำความผิด เช่น ตั้งจุดตรวจเพื่อควบคุมตัวผู้ขับขี่ รถจักรยานยนต์เมาสุราและมีปริมาณแอลกอฮอล์เกินกำหนด แล้วจึงนำตัวผู้กระทำความผิดส่งตำรวจ หรือกรณีจับกุมผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้โทษ เป็นต้น

๕) การป้องกัน บรรเทาสาธารณภัยและภัยอันตรายของหมู่บ้าน เช่น ร่วมดับไฟป่าและจัดทำแนวกันไฟในพื้นที่ ให้ความช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ประสบภัย เป็นต้น

๒๒.๒ หากมีการบังคับใช้ เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ อย่างไร

เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมาย คือ การเสริมสร้างความมั่นคงของหมู่บ้าน ทั้งในด้านการรักษาความปลอดภัย เศรษฐกิจ สังคม และการปกครอง เพื่อให้การพัฒนาต่าง ๆ เกิดประโยชน์

ต่อประชาชนอย่างแท้จริง มีการปรับปรุงกองกำลังของประชาชนให้มีประสิทธิภาพ เร่งเร้าจิตสำนึกของราษฎรในพื้นที่เพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนในการพัฒนาหมู่บ้าน และการสร้างความร่วมมือของราษฎรในหมู่บ้าน เพื่อเป็นเกราะคุ้มครองป้องกันตนเองให้พ้นจากภัยคุกคามในด้านต่าง ๆ ตามสภาพของแต่ละท้องถิ่น

๒๒.๓ ประชาชนมีภาระหรือรัฐมีต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

๑) ประชาชนมีหน้าที่ให้ความร่วมมือกับทางราชการในการพัฒนาหมู่บ้าน การเลือกตั้งกรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ การเข้าเป็นกองกำลัง การดำเนินการต่าง ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

๒) รัฐมีต้นทุนจากการจัดระเบียบการบริหาร การฝึกอบรมพัฒนาศักยภาพ เพื่อให้การปฏิบัติและดำเนินการต่าง ๆ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยราชการและเจ้าหน้าที่ ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร ในทุกระดับ เพื่อร่วมดำเนินการและแก้ไขปัญหาในพื้นที่

๒๒.๔ เกิดผลที่ไม่ได้คาดคิดหรือไม่พึงประสงค์หรือไม่

- ไม่มี

๒๓. กฎหมายนี้ คุ่มค่าหรือได้สัดส่วนเมื่อเทียบประโยชน์ที่ได้รับกับภาระของประชาชน และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือไม่ อย่างไร

กฎหมายนี้มีความคุ้มค่าเมื่อเทียบประโยชน์ที่ส่วนรวมได้รับกับภาระของประชาชน และทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยประชาชนได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วมในการพัฒนาความเป็นอยู่ของราษฎรในหมู่บ้านและพัฒนาหมู่บ้านให้มีความเจริญอย่างยั่งยืนดังต่อไปนี้

๑) การพัฒนาและฝึกอบรมราษฎรให้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น การพัฒนาอาชีพด้านการเกษตร การฝึกอาชีพเสริมและงานบริการสังคมในหมู่บ้าน โดยความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่ รวมทั้งการจัดให้มีการฝึกอบรมราษฎรในเรื่องการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน เพื่อให้ราษฎรมีความรู้และสามารถป้องกันและต่อต้านการก่อการร้ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

๒) การจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองสามารถสร้างความเข้มแข็งให้กับราษฎรในหมู่บ้านได้ ด้วยกลไกการดูแลความเรียบร้อยโดยราษฎรในหมู่บ้านเอง

๓) ประชาชนตระหนักถึงสำนึกรักในบ้านเกิด/ชุมชนของตนเอง เกิดเป็นพลังมวลชนในชุมชน และเสริมสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานหมู่บ้าน

๔) การจัดให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน (กรรมการกลางผู้ทรงคุณวุฒิ) เพื่อปลุกฝังให้ประชาชนสามารถปกครองและบริหารหมู่บ้านด้วยตนเอง ตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ ได้อย่างจริงจัง ตลอดจนกำกับดูแลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการกลางหมู่บ้าน ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕) การสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันที่จะรับผิดชอบในการต่อต้านการแทรกซึม การบ่อนทำลาย และการก่อการร้าย โดยคนในหมู่บ้านเป็นหลัก ทำให้ประชาชนมีความรักสามัคคี มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน โดยเฉพาะหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดชายแดนประเทศเพื่อนบ้าน และหมู่บ้านในเขตพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยเป็นประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้าน ซึ่งจะต้องอาศัยกองกำลังของประชาชน

ในการรักษาความปลอดภัยในหมู่บ้านของตน ซึ่งราษฎรจะต้องมีความรู้และสามารถป้องกัน และต่อต้านการก่อการร้ายด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง

๒๔. สมควรยกเลิก แก้ไข ปรับปรุงกฎหมายหรือกฎหรือไม่ อย่างไร

สมควรแก้ไขพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ ในส่วนขององค์ประกอบของคณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง ให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องในระดับหมู่บ้าน ตำบล และบริบทในสังคมปัจจุบัน เพื่อให้การบริหารจัดการของหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกฎหมาย และมีประสิทธิภาพ

๒๕. สมควรดำเนินการอื่นเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย หรือมีข้อเสนออื่นหรือไม่ อย่างไร

ควรจัดให้มีการฝึกอบรมให้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งในระดับจังหวัดและระดับอำเภอให้เข้าใจบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติจัดระเบียบบริหารหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเอง พ.ศ. ๒๕๒๒ อย่างสม่ำเสมอ

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบ และวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายธนาคม จังจิระ)

อธิบดีกรมการปกครอง

๐๒/๒๕๖๔

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ กรมการปกครอง
เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายธนวัฒน์ รุ่งเรืองศรี
ตำแหน่ง เจ้าพนักงานปกครองชำนาญการพิเศษ
สังกัด ส่วนกิจการมวลชน สำนักกิจการความมั่นคงภายใน
โทร. ๐ ๒๒๒๖ ๕๕๕๗
อีเมล -